

Det kgl. Landhusholdningsselekskabs Halvaarsmøde

den 19de Juni 1867.

Der optoges enstemmigen efternævnte 29 nye Medlemmer:

Forpagter Andersen paa Vellinge ved Nykjøbing paa Falster; Proprietær Vech til Frederiksberg paa Vangeland; Konsul C. B. Benzon i Stubbekjøbing; Hoffjægermester, Stamhusbesidder C. Benzon til Stamhuset Benzon ved Grenaa; Gaardeier Jens Christensen af Bierslev; Varemægler L. Collstrop; Ritmester Dahl til Brohøkke ved Kjerteminde; Kammerherre, Major A. W. v. Dinesen til Ratholm ved Grenaa; Forpagter L. P. Fabricius paa Vassnæs ved Skjelskør; Proprietær Frederiksen paa Nøbbelgaard ved Maribo; Sekretær Friis til Lille Rjøbeløgaard ved Nakskov; Proprietær Fred. Friis til Duellund ved Viborg; Forpagter F. Glud paa Voller ved Horsens; Forpagter Hansen paa Corfelise ved Nykjøbing paa Falster; Appellationsretsraad C. Suel; Gaardeier Christian Gottfred Larsen af Bierslev; Proprietær D. Lawætz til Refsnæsgaarden pr. Kallundborg; Cand. polyt., Fabrikant A. Dieher; Hoffjægermester, Grev D. Moltke til Espe ved Skjelskør; Jægermester, Godseier P. S. Keergaard til Nakjær ved Horsens; Gaardeier Niels Christian Olsen i Valbby; Profesfor Oppermann; Randers Amtshusholdningsselekskab; Forvalter Harald Rist paa Schönabäck ved Østby; Proprietær Serene d'Acqueria til Merring-

gaard ved Horsens; Varemægler E. Sündenbergh; Proprietær Vosbein til Birumgaard ved Lyngby; Etatsraadinde Westenholtz til Matstrup ved Horsens; kirurgisk Assistent J. C. Wilster.

Ved denne Leilighed oplyste den i Mødet sthyrende Præsident, Lehnsgreve Holstein til Holsteinborg, at Selskabet i de 10 Aar, 1857—1866, har havt en Tilgang af 308 og en Afgang (ved Dødsfald, Udmælbelse r.) af 81 bidragydende Medlemmer, hvis hele Antal nu er c. 310.

Den sthyrende Præsident gav derefter en Udsigt over det Vigtigste af Selskabets Forhandlinger og Foretagender i det sidste Halvaar, idet han forudstiftede den Meddelelse, at han i Forening med Selskabets Præsident, Professor Jørgensen, den 26de forrige Maaned i Anledning af Kongeparrets Sølvbryllup bragte Majestæterne Selskabets Ryksønsning, der med megen Naade modtoges.

Sørrigt meddeltes Følgende: Af Landvæsenlæringer tjente under Selskabet ved forrige Aars Udgang 80, hvoraf 6 dimitteredes med Brevet den 1ste Mai, medens Tilgangen fra samme Tid var 22. — 3 Februar Maaned reiste 6 danske Landvæsenlæringer til Skotland, hvor forh. Veikonduktør E. Thomsen har aabnet dem Pladsen hos dygtige Farmers. 4 af dem blev der lovet Understøttelse fra Selskabet.

3 Foraaret antoges 23 Drainingslæringer, som bleve anbragte paa større Gaarde.

Af 19 Meierstelæringer, som ved forrige Aars Udgang tjente under Selskabet, afgik d. 1ste Mai 5 med Brevet, og et lige Antal antoges fra samme Tid.

En Meieribødkerlærning erholdt Brevet nyhævnte Stifte-tid, og 4 unge Menneſter antoges i samme Egenſkab.

Det samlede Antal Læringer, som nu tjene under Selskabet, udgjør — Drainingslæringerne iberegne — 140.

Et Par Skrifter, som Selskabet har bekostet udgivet, nemlig: Docent Fjords meteorologiske Femaarsberetning og Meddelelser om Draining, blive nu omfendte til dets Med-

lemmer; det sidste Skrift er trykt som Manuskript nærmest alene til Uddeling blandt disse.

Som Forfatterinde til den af Selskabets Bedømmelsesudvalg fortrinsvis anbefalede Husholdningsbog for Bønderkoner, hvortil Manuskriptet, indkommet iblandt 9 andre Konkursarbejder, var fremkaldt ved en Prisopgave fra Direktionen for det Classenske Fideicommis, har nu Fru Augusta Nielsen, født Schack, gift med Sognepræst Vilh. Nielsen ved Trinitatis søndre Sogn i Kjøbenhavn, navngivet sig.

Nogle Bogsendinger ere modtagne fra Udlandet, for hvilke Selskabet gjør Gjengjæld ved lignende Sendinger. — Endel Bøger ere bortskjænkede til Raanebibliotheker, til Meierilæringer, m. Fl.

I afvigte Vinter og Foraar har Selskabet holdt 7 Foredrags- og Diskussionsmøder.

Til Reiser i Ind- og Udlandet er der iaar bevilget 1450 Rb., i Summer paa 50 til 200 Rb.

I Henseende til Selskabets Veiriagttagelser og de dertil oprettede Stationer yttrede

Hoffjærgemester Friis (Lyngbygaard), at Skaarupgaard ved Aarhus paa Grund af den høie og udsatte Beliggenhed ikke var noget heldigt Sted til flige Observationer, da Klimaet her er strængere, end almindeligvis i Jylland. Dette blev, paa Bestyrelsens Vegne, af

Professur Jørgensen indrømmet, idet han bemærkede, at Valget af Stederne ikke har kunnet være ganske frit, men afgang af flere væsentlige Momenter; man var saaledes om trent nødsaget til at benytte de velvillige Tilbud, som fremkom, navnlig fra Mænd, der forestaa Væreanstalter, og som ere villige til uden Vederlag at offere Tid og Arbeide paa Iagttagelserne, der foretages flere Gange daglig, og hvormed der i det Hele er forbunden en ikke ringe Uleilighed. — Fra flere Sider var der yttret Dvske om, at Resultaterne af Veiriagttagelserne maatte efter hver Maaned strax blive bekendtgjorte fra Stationerne i de paagjældende Provindsblade, hvorfor

Selskabet havde anmodet den meteorologiske Komite om, saavidt muligt, at drage Omsorg for, at dette skeer i Fremtiden. Smidlertid er dette Ønske just ikke ganske let at opfylde, da Saa kunne og ville paatage sig det besværlige Arbejde med de Beregninger, Observationerne kræve, hvilke ere besørgede paa den fgl. Landbohøjskole, forinden den daglige Bekjendtgjørelse er skeet i de kjøbenhavnske Blade.

Under Omhandlingen af den ved Selskabets Mellemkomst tilveiebragte direkte, regelmæssige Dampstibsforbindelse med Storbritanien, navnlig for at lette levende Kreaturers Udførsel derhen, meddelte

Professor Børgensen, at Dampstibsexpeditør Rasmus Petersen i Aarhus ikke har villet medvirke til at forskaffe Selskabet nogen Dækning for dets Udgifter til Pønning af de Konduktører, der fare med disse Skibe, for at paasee Kreaturerernes forsvarlige Behandling ombord, hvorfor man, skjøndt ugjerne, har seet sig nødsaget til at ophøre med at lade nogen Konduktør følge med de Skibe, der udføre Kreaturer fra Aarhus. — Efter at Kvæggæsten havde i England vaakt Frygt for syge Kreaturers Indførsel og foranlediget store Indskrænkninger i denne Trafik, lod Selskabet i Førstningen de Dyr, som herfra skulde exporteres, undersøge af Dyrlæger, for at der kunde havees Visshed om, at de vare sunde førend de indstibedes; senere tog Regjeringen denne Sag i sin Haand og foranstaltede, at der ved Politiet paa Udførselsstederne føres streng Kontrol hermed. Man erkjendte ogsaa almindeligen i England de danske Kreaturers tilfredsstillende Sundhedstilstand.

Grev Holstein (Holsteinborg) yttrede, at Bevillingen af Statskassens sædvanlige Aarstilskud til Landhusholdningsselskabet har mødt Opposition i nærværende Rigsdragssamling, og at der i Bladet „Morgenposten“ har været optaget nogle Artikler herom, der tilsigtede at støtte denne Opposition, og da disse Artikler vare specielt rettede til Greven, har denne igjennem nogle senere Nummere af samme Blad imødegaaet

dem og opløst det Urigtige og Feilagtige i de Anker, som hine Artikler indeholdt. — I denne Anledning udtalte

Profesfor Børgensen den Formening, at den Understøttelse, som hos os hvedes fra Statens Side til Agerbrugets Fremme, er — især naar hensees til, at Danmark er et fortrinnsvis agerdyrkende Land — i det Hele saa ringe, at den ingen Indskrænkning synes at kunne taale. I flere andre Lande, saaledes navnlig i Norge og Sverig, ere de landøkonomiske Interesser ganske anderledes rigeligen betænkte fra Statens Side, og dog er Jordbruget i disse Lande langt fra i den Grad, som her, Hovederhvervet. Dersom Selskabets ingenlunde betydelige pekuniære Resourcer afsnappes, vilde det uden tvivl snart vise sig nødvendigt, at Regjeringen overtager Omsorgen for et og andet Anliggende, som Selskabet hidtil med temmelig store Pengeopoffrelser har bestræbt sig for at fremhjælpe.

Grev Holstein (Holsteinborg) meddelte, at han desaarfag havde som Medlem af Folkethinget udtalt sig imod nogen Redskættelse i den paa Finantsbudgettet opførte Sum til Landvæsenets Fremme.

Hofjægermester Friis beklagede, at den egentlige Bønderstand er saa svagt repræsenteret iblandt Selskabets kontribuerende Medlemmer.

Profesfor Børgensen oplyste i den Anledning, at adskillige Bønder i Hovedstadens Omegn netop i den sildigere Tid ere indtraadte iblandt disse Medlemmer, hvorhos han yttrede, at da Selskabets Foretagender nærmest have en fuldkommen almennyttig Tendens og saaledes ikke fortrinnsvis sigte til at forskaffe dets Medlemmer særlige Fordele, undtagen i ganske enkelte Tilfælde, f. Ex. ved Tilsendelse af Skrifter, som det udgiver eller understøtter, ved Besørgelse af Analyser af forskjellige Gjødningsstoffer, m. v., har man vel næppe hidtil turdet gjøre Regning paa nogen stor Tilslutning af mindre Landeieendomsbesiddere.

Den sthyrende Præsident: Udenrigsministeriet har i dette Foraar velvilligen overladt Selskabet et lille Parti californisk Vaarhvede, hidsendt fra den danske Konsul i St. Francisco. Selskabet fordelte denne Hvede, der oprindeligen stammer fra Australien og skal give fortrinligt Mel, iblandt nogle af sine Medlemmer, for at de dermed kunne foretage Dyrkningsforsøg.

Hoffjægermester Friis anmeldte, at der her i Staden har dannet sig et Selskab til direkte Indførsel af Perugano fra Chinchasøerne, idet han antog, at Landhusholdningselskabet vilde interessere sig for dette Foretagende. I den Anledning blev af

Professur Jørgensen erindret om, hvad vort Samfund for nogle Aar siden foretog for at lette danske Landmænd Anskaffelsen af uforfalsket Perugano, idet Statsraad, Grosferer Broberg, efter dets Opfordring, forskrev en mindre Ladning deraf, som ved dets Medvirkning blev realiseret. Forresten syntes der just ikke dengang at vise sig stor Trang til at foranstalte Videre i Sagen. Hertil bemærkede

Kandidat Segelcke, at Guanoforbruget hertilands i de sidste Aar er tiltaget meget, og at der navnlig vides at være indført betydelige Partier til Horsens.